

Fragmenty ve filosofii

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2019](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2019](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 22. 2. 2019
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 22. 2. 2019

Fragmenty ve filosofii

Ve filosofické tradici mají fragmenty odedávna své platné místo, ale vždycky s tím podtextem, že jde o „zlomky“ něčeho buď původně většího nebo alespoň něčeho, co bude nebo by mělo být dokončeno, tj. dovedeno k jakési úplnosti. Z nejstarších řeckých filosofů (presokratiků) nám zbyly opravdu jen zlomky; právě jako takové se i znovu vydávají jak v originále, tak v překladech. Pokud se dochovaly analogické „zlomky“ z textů pozdějších autorů, šlo vesměs o texty nedokončené a tedy nedovedené k cíli. K pronikavé proměně tohoto fenoménu došlo až v reakci těch, kdo se vymezovali proti velkým systematikům nové doby resp. modernity, tedy především proti Kantovi, Fichtovi, Schellingovi a Hegelovi. Jde na prvním místě o Kierkegaarda a o Nietzscheho.

Ti oba odmítli chápat vystavění velkého systému jako filosofický nejvyšší cíl, a jednak se uchýlovali rádi k narativitě (při psaní větších textů), jednak – a to zejména – ke krátkým poznámkám, které dávali veřejnosti k dispozici tak, že je nějak seřadili vedle sebe, ale s vyznačeným oddělením do jakési samostatnosti.

(Písek, 190222-3.)